

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43,916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

„A FALUSI LELKIPÁSZTOR GONDJAI“

Régi ismerősként üdvözöltem úgy a fenti címet, mint a cikk tartalmát. Ennek a lapnak hasábjain nem egyszer elsírtam már magam is a falusi pap gondjait. A történeti hűség kedvéért meg kell mondanom: a legesekélyebb eredmény nélkül. Sem azelőtt, sem azóta nem kérdezték meg, élek, halok s ha élek, miből, hogyan?

Tudomásom szerint első eset, hogy tekintélyes, felelős ember — Peleskey S. esperestestvérünk — *ilyen jellegűben és értelemben* foglalkozik a falusi lelkészek gondjaival s mint a jó orvos, alaposan kikopogtatja a beteget, megállapítja a diagnózist; azonban — sajnos — a gyógymódot már nem írja elő.

Megállapításai helyesek. Mint mondja, lehetne még egy pár „gondot” felsorolni, de maga is érzi, hogy amennyit felsorolt, az elég.

Éppen elég. Már úgyis abba a gyanúba estünk, hogy hitetlenül, gyámoltalanul és férfiatlanul sápi-tozunk, panaszkodunk, ahelyett, hogy tennénk valamit.

Egy bizonyos: a falusi lelkipásztor gondjai nagy részének legfőbb oka: a *szegénység, az anyagi függőség*. (Igen kevés falusi lelkész kivétel ez alól.) Ezt a szegénységet hiába is magyaráznánk, mutogatnánk, aki nem kóstolta, fel nem foghatja. Miért nem tud sok lelkész állásához méltóan öltözködni, kultúreltet élni, könyveket vásárolni; Uram bocsáss! utazni? Szegénység miatt. Miért volna szükség OTBÁ-ra, vasúti féljegyre; miért jajgatnak a tanítató lelkészek? Szegénység miatt. Egy falusi lelkész megélhetése, javadalmának befolyása annyi esetlegességtől függ, hogy ha csak egy kis hiba történik az idejárásban, az évi jövedelmének nagyrészeről lemondhat. Milyen más annak a lelkésznek az élete, akinek minden hónap elsején fizetnek? Álom... álom, ódes álom... Képzeld el, mit jelent hónapokon, esetleg több éven keresztül nem kapni fizetést és még a földek sem teremnek, mint nálunk harmadik éve; amellet tartozni cipésznek, boltosnak, OKH-nak és gondoskodni az újra és újra felmerülő feltétlenül szükséges kiadásokról, apró köl-

csönök után futkosni... És a legnagyobb baj, hogy ez a szegénység, ez a lélekzsibbasztó, idegölő sikertelen közelharc anyagi életünk egyensúlybontásáért egyáltalán nem alkalmas arra, hogy lelkesedésünket növelje, munkakedvünket gyarapítsa.

Sajnos, hogy így van. Nem így kellene lenni. Hiszen nekünk is szól a Hegyi Beszédben Krisztus az aggodalmakról. Milyen tanítvány az a lelkész, aki nem bírja a szenvedéseket, szegénységet, gúnyt és gáncsot? Milyen krisztushívó, aki jajgat és panaszkodik kenyér-, ruha-, pénzhiány miatt, amikor Krisztus éppen az ellenkezőjére tanítja őt és ő a híveket?!... Bizony „nem kellene ennek így lenni”. Egyrészt azért, mert ha nagyobb lenne a hitünk és alázatunk, még türelmesebbek, erősebbek és ha lehet, még szerényebbek lennénk; másrészt nem szabadna megtörténni, hogy egyforma képesítésű lelkészek közül az egyik nyakig gondokban, a másik aránylag gond nélkül éljen...

De hiába, ügylátszik, nem vagyunk mindnyájan eljegyezve mártírsorsra. Mi is gyarló, esendő, erőtelen és bűnös emberek vagyunk, akik szeretnénk elfutni a mindennap krajcáros gondjai elől; nem, nem a jóléthe, csak egy aránylag emberibb, nyugalmasabb, biztonságosabb életmódba... Ne értsen félre senki. Nem a tisztességtől félünk mi, hanem a megalázó s a hitelezőktől soha meg nem szabaduló nyomorúságtól. Nem kívánunk mi sokat, csak annyit, hogy erőnk, időnk, lendületünk nagy részét ne a mindennapiak megszerzésére kelljen fordítani, hogy lelkipásztori célkitűzéseinket ne akadályozzák mindennapi kenyér, ruha és kamattfizetési gondok; azt szeretnénk, hogy azok lehessünk, amire elhívtunk, küldöttünk: *lelkipásztorok, igehirdetők és csak azok és ne legyünk arra kényszerítve, hogy gazdálkodjunk, Szövetkezetekben könyvelőködjünk és egyéb munkákat vállaljunk, csak azért, mert mint lelkészek, nem tudjuk családunkat el-tartani, gyermekeinket taníttatni abból a jövedelemből, amit, mint lelkészek kapunk, illetve sok-szor évekig meg sem kapunk... Nagy kívánság ez? Teljesíthetetlen, elérhetetlen? Ellenkezik a krisz-*

tusi türelemmel, alázattal és kereszthordozással? Én azt hiszem, nem... „Mélto a munkás a maga bérére.“ Tudja hát meg mindenki, akit érdekel, hogy a református falusi lelkészek az utolsó évtizedekben olyan munkások voltak, akik sokszor aránytalanul kicsi, nehezen hozzáférhető bérért munkálkodtak, ráadásul félreismerve, nem egy esetben lenézve, lekicsinyelve, irgalmatlan egyedülvalóságban, magánosságban az emberek között.

Lám, írásom elején elítéltem a panaszkodókat s magam is panaszodom. De nem is panasz ez, csak egyszerű diagnózis. Így van. Pedig lehetne másként is.

Hogyan lehetne másként? erre — sajnos — Peleskey S. testvérem nem felel meg. Látja, hogyan küzd magárahagyatva a falusi lelkész, nagy nélkülözések, félreismertetések között, készen minden szolgálat vállalására és bizik abban, hogy az illetékesek felfigyelnek küzdelmére, s nem engedik, hogy a Simándi Pál sorsára jusson. „A feltámadó, szebb jövődönék a hite és reménye világit be a falusi parókiák ablakán“ — írja Peleskey esperes-atya.

Ennyit mond a betegről, de a beteg ettől aligha gyógyul meg. Vajjon kiket ért „arra illetékesek“ alatt? Akik állítólag majd, egyszer felfigyelnek a falusi lelkészek küzdelmére? Ismétlem, amióta lelkész vagyok, soha, senki meg nem kérdezte tőlem, hogyan tudsz megélni, megkapod a fizetésedet, miből telik kórházra, patikára, ruhára, taníttatásra? Ismerőseim közül sem kérdezték meg senkitől...

Vagy az Állam segítségével reménykedjünk? Azt a szerencsétlen vasúti féljegyet sem bírjuk kiharcolni, nemhogy a falusi lelkészek sorsának megváltoztatását remélhetnénk tőle.

Én egyedül és kizárólag Istenben bízom, Istenre bízom családom és magam sorsát és jövőjét. Amellett úgy látom, hogy a panasz és siránkozás ideje elmúlt. Méltatlan is hozzánk, keresztyénietlen és férfiatlan. Kérdés: érdemlünk-e jobb sorsot, ha csak jajgatunk és semmit nem teszünk?

A gyógyulást nem abban látom, hogy reménykedjünk és várjunk, majd egyszer csak segítenek rajtunk... (Bár újabban igen kedvező jeleket tapasztalhatunk!) Két mód van: egyrészt sorsunkat s annak minden terhét Istenre vetni, kevesebbet aggodalmaskodni, többet imádkozni és erősebben hinni; másrészt: erőinket közös nevezőre hozni, lelkészi közvéleményt teremteni, összefogni, egymás terhét hordozni, egymásért felelősséget érezni: „mindenki egyért s egy mindenkiért“.

De amíg annyira nem vagyunk egyek, hogy egy református napilapot sem tudunk összehozni, amíg áldott és szükséges vállalatokat és intézményeket hagyunk elsorvadni, amíg önmagunkon nem tudunk segíteni, ne várjuk és nem is várhatjuk, hogy az „arra illetékesek“ itt e földön és feljebb Isten megsegítsenek és megváltoztassák azt a sorsot, aminek megváltoztatása érdekében imádság és közös munka helyett eddig férfiatlan és krisztustalan módon csak siránkozni és panaszkodni tudtunk...

Nem szeretném, ha valaki azt érezné, hogy én a falusi lelképásztorok egyetlen baját anyagiakban látom és minden más dolgukat rendben lévőnek találom! De hiszem azt, hogy ez a lelképásztori kar,

mely néha nagy szegénységben, félreismerve, sokszor lekicsinyelve egyszerre „két fronton is tudott harcolni“, egy, viszonylagosan jüggellenebb anyagi helyzetben még nagyobb erőbedobással fog küzdeni a legelső sorban Istenért, Hazáért!

(Komádi.)

Fejlesztés Endre.

Bullinger új életrajza

(Bouvier, André: *Henri Bullinger, le successeur de Zwingli, d'après sa correspondance avec les réformés et les humanistes de langue française. Neuchâtel—Paris, 1940. Nagy 8°, 590 lap; képekkel.*)

A Második Helvét Hitvallás szerzője, Zwingli méltó utóda a zürichi lelkészelnöki (antistes-i) székben, Bullinger Henrik (1504—1575) a reformátori protestantizmus ama vezéralakjai közül való, akiknek egyénisége és történeti hatása legjobban magán viseli az „egyházatyai“ vonást. Nemcsak mint theologiai tanító nagy — ha nem is a legnagyobb —, hanem mint személyes lelki vezér és lelki gondozó is az ókori egyházatyák legjobbjaira emlékeztet. A nagy reformátorok között csak Melanchthon, Kálvin és Beza az, akiknek az övéhez hasonlóan kiterjedt személyes kapcsolataik voltak az evangéliumi reformáció egész területén, Angliától Magyar- és Lengyelorszáig. De Bullinger, mint levelező, valamennyit felülmúlta — alighanem még Bezáé is, noha ennek az övénél sokkal hosszabb időre terjedt földi pályafutása —: eddig kb. 11,700 levelét ismerik, amelyeknek legnagyobb része még kiadatlan és amelyeknek több mint 500 címzettje van. (Érdemes tudni, hogy a Bouvier adatai szerint ugyanakkor a 47 évet élt Zwinglitől 1200, az 55 évet élt Kálvintól 4280, a 63 évet élt Luthertől 4000 és a szintén ugyanannyi idős korában meghalt Melanchthontól 7500 levelet ismerünk — mind kerek számokban!) Természetesen nemcsak pusztán levélíró szorgalmának köszönhető egyetemes európai hatását a nagy zürichi lelképásztor, hanem emberi és theologusi egyénisége kiválóan értékes és vonzó vonásainak is. Említett nagyszerű idősebb és ifjabb reformátor-kortársai felülmúlhatták őt a szellem átfogó erejében és eredeti meglátásaiban, sokoldalú tudományban, lenyűgöző erejű gondolat kifejezésben, élet- és emberformáló képességben, óriási irodalmi munkaerőben, egyike-másika még költői és művészi képességekben is — de egyiknél sem egyesült olyan szerencsésen, mint őnála, a meggyőződés kristálytisztasága és gyémántszilárdsága az eltérő, sőt olykor ellentétes álláspontok iránti megértő képességgel és testvéri készséggel, a jellem erőssége és megbízhatósága a perlekedési hajlam és a tűzönvizen át való öngazságkeresés mondhatni teljes hiányával. Tetőtől-talpig igazi theologus volt — de a *rabies theologorum* sajnálatos kísértései ellen Istennek tetszett őt sokkal jobban felvértezni, mint bármely nagynevű kortársát. Ezért lehet — emberileg szólva — legnagyobb részben öneki köszönni, hogy a lutheranizmussal való fájdalmas szakítás befejezté válása után a svájci irányú reformáció nem hullott szét maga is két, egymás ellen tusakodó engesztelhetetlen félre: a Zwingli- és a Kálvin-irányúra, hanem a két, egymástól annyira eltérő

szellemi alkatú és vérmérsékletű nagy ember, Kálvin és Bullinger kézfogásából (ahol azonban a nagyobb áldozatot az *utóbbi* hozta) megszületett a református protestantizmus máig tartó európai egysége.

A nagy zürichinek ez a legújabb életrajza központilag éppen ennek az egységnek létrejöttét s abban a Bullinger oroszlánrészét domborítja ki. E mellett aztán Bullinger európai tevékenységének egy másik oldalával foglalkozik alaposan: azzal a szerepével, amelyet, mint Zürichnek és az egész akkori svájci szövetségnek politikailag is legnagyobb súlyú embere, a Franciaországgal folytatott diplomáciai tárgyalásokban vitt, különösen a hugenottizmussal és a vallási polgárháborúkkal kapcsolatban. Az itt kifejlődött tragikus bonyodalmakban természetesen már nem volt olyan eredményes a békeség megőrzésére irányuló törekvése, mint teológiai téren. De levelezése ebben a vonatkozásban is végtelenül érdekes és becses, mert a reformátorok teológiai politikájának egy igen tanulságos, bizonyos tekintetben mind a lutheri, mind a kálvin-bezai tipustól eltérő változata tükröződik benne, néha a *ma* szempontjából is meglepő időszerűséggel.

A hatalmas mű fiatal szerzője — aki anyai ágon maga is Zwingli- és Bullinger-ivadék — rendkívül gazdag anyagból dolgozta ki a zürichi antistesnek és korának ezt az új, szép ábrázolását. Szerencsés kézzel búvárokodott az óriási kiadatlan anyagban, amelynek művéhez fölhasznált részéből a legjelentősebb darabokat függelékül közölte is. A már korábban kiadott nagyszámú kútfőben és a tárgy egyéb irodalmában szintén imponálóan otthonos.

Kimerítő Bullinger-életrajzot és szellemi arképet azonban ennek ellenére sem adott, nem is volt szándéka: ő, mint az „oekumenikus” gondolat lelkes híve, Bullingert is különösebben mint a keresztyén egységnek fáradhatatlan és példásan önmegtagadó munkását kívánta e művében bemutatni, egyrészt teológiai, másrészt politikai téren — s még itt is Bullingernek a franciákkal és a francia-svájciakkal való érintkezéseire korlátozta magát. Nem is egy, de több ugyanilyen tekintélyes kötet lesz majd szükséges, hogy Bullinger mint theologus, mint lelképásztor és kormányzó, mint a közép- és kelet-európai reformáció egyik legnagyobb befolyású irányítója, sőt mint történetíró is megkapja a maga, ma még hiányzó, átfogó és kimerítő méltatását (a legutóbbi tekintetben Dr. Weisz Leó hazánkfiának, a debreceni Kollégium th. professzorának vannak róla érdemes kutatásai és szép kiadványai). Örömmel látunk, hogyha ezekből a nagyon hiányzó kötetekből egyet vagy többet szintén ennek a műnek jeles szerzője írta meg. Mindenesetre azt is szeretnők, hogyha színes, eleven és lebilincselő előadásmódja későbbi műveiben kevesebb helyet adna; valamint azt is kívánatosnak tartanók, hogy ezutáni történettudományi munkásságát ne engedje annyira erősen színeződni a saját teológiai nézeteivel, amelyeknek lelkes, de talajtalan liberalizmusa egy helyt (438. l. jegyzet) még arra a különös nyilatkozatra is elragadja, hogy „egy ilyen, a monophysitismust (?) súroló teológiai formulát: *Jézus Krisztus Isten és Megváltó* — maga Bullinger sem tudott volna elfogadni”. (!)

Révész Imre.

Senior és Superintendens a XVI. századi Magyarországon, különös tekintettel az egykorú németországi protestáns kánonokra

(Folytatás.)

Szegedi Kis István a superintendens állás szükségességét voltáról ezeket mondja: „Aequalem quidem vocationem, aequalem functionem Pastorum esse, neque episcopalem illam tyrannidem constituendam: necessarium tamen esse, ut aliquis inter fratres existat, qui collegium congreget, de negotiis referat, collegii nomine cum opus est, scribat, et loquatur.” A superintendens személyére nézve: „Superintendens is deligebat, qui aptissimus ad idmuneris iudicabitur.”⁶⁴

Németországban a fejedelem hatalma teljes volt az egyházban, így a püspök választása és beiktatása körül is. Ezért mondja Sehling: „Er erlässt die Kirchenordnungen im Gestalt von Landesherrlichen Verordnungen... er ernennt die kirchlichen Beamten bis herab zu den Pfarrern... er setzt die Behörden ein und hält den betrieb derselben aufrecht. Die visitationen finden in seinem Namen statt... Die Disciplinargewalt über die Geistlichen liegt in seinen Händen... Kurz und gut, das gesamte Rechtsleben der Kirche ist in seiner Hand konzentriert.”⁶⁵ A püspök jogköre is pontosabban körül-

vert határolva, mint nálunk, ahol fejlődés folytán jutott el teljesebb formájáig.

A püspökök kötelességéről nálunk első ízben a toronyi zsinat (1550) rendelkezik, utána pedig főképpen a debreceni (1567). Ők hívták össze a zsinatot s elnököltek azon. Ők avatták fel a szeniorokat s a lelkészeket. Látogatták a lelkészeket, házassági ügyekben ítélkeztek, felvigyáztak az egyházak s iskolák vagyonára, melyeknek számadásait a zsinatokon vizsgálták felül. Szegedi Kis István szerint: „Quod sit munus Episcopi. Non modo docere in Ecclesia id, quod ab aliis fieri solebat, sed Ecclesiam Episcopali potestate regere.”⁶⁶ Erdélyben az országgyűlés is rendelkezett afelől, hogy zsinatot hívjanak össze, melyre a fejedelem patrónusai jogából kifolyólag biztosokat is küldhetett.⁶⁷

A zsinatnak, mit istentisztelettel kezdtek, helye a templom, sokszor a lelkész lakása, a hercegszöllősi zsinatot meg éppen a szabadban, a templom árnyékában tartották. A zsinatnak jogában állott hitvallást alkotni, hitelvi kérdésekben dönteni, szabá-

⁶⁴ Szegedi Kis István: i. m. 195. l.

⁶⁵ Sehling: Geschichte der protestantischen Kirchenverfassung. II. aufl. Leipzig, 1914. 21. l.

⁶⁶ Szegedi Kis István, i. m. 202. l.

⁶⁷ Zsilinszky Mihály: Magyar országgyűlések vallásügyi tárgyalásai. I. k. 124. l.

lyokat készíteni az egyházak kormányzására, az istentisztelet idejére, rendjére, sákramentumok kiszolgáltatására nézve. A Loci Communes szerint feladata: „Confirmatio verae doctrinae; tranquillitas et concordia Ecclesiae; confutatio falsorum dogmatum; integritas morum inter Ministros Ecclesiae.”⁶⁸ A zsinat szervezte az egyházi tisztviselőket, állapította meg a tisztviselők hatáskörét, az állás betöltésének módját. Rendelkezett a lelkészavatás felől, közvetve ellenőrizte az egyház hivatalosainak működését és magánéletét. Öröködött a fizetések lehetőleg pontos kiszolgáltatása felett, elintézte az e körül elég gyakran támadt viszályokat. Végsőfokon intézte a házassági vitás ügyeket, intézte továbbá az oktatásügyet és választotta a püspököt.

A zsinat határozatainak végrehajtója a püspök volt, aki nem állott a zsinat felett. Intézkedéséért felelősségre vonhatták, vagy rendelkezéseit megváltoztathatták. Ha hosszú ideig nem volt zsinat, akkor is csak a széniorok „és az kik többen arra valók” belegegyezésével fogantatosíthatott egyes rendelkezéseket.⁶⁹ Az erdélyi unitáriusok a superintendens mellé consistoriumot szerveztek 24, később 12 taggal.

A püspök hatáskörébe tartozott a zsinat összehívása, évenként legalább egyszer. Meghívólevelet (convocatoria) küldött a lelkészekhez, melyben jelezte a gyűlés idejét, helyét és a tárgyalandó ügyeket. A meghívóba bejegyezte a felavatandó lelkészek neveit is a helységnévvel együtt. Az avatás a püspök kötelessége volt, bár a II. erdői zsinat XX. cikke és a debrecen-egervölgyi hitvallás szerint⁷⁰ meg volt engedve a közpapaknak is. A tiszáninneni kerületben 1734-ig a széniorok végezték az avatást. Vannak kánonaink, melyek szerint a szénioroknak jogában áll a közzsinatig megengedni a lelkészi szolgálat végzését az arra érdemeseknek, kivéve az úrvacsoraosztást.⁷¹ Az erdélyi szászoknál a zsinatra kerülő fontosabb dolgokat az egyes káptalanok előre letárgyalták, hogy arról már jelentést is tehessenek a gyűlésen, ellátva azt mintegy határozati javaslatlalt.⁷² Lelkészeikkel együtt a tanítók is megjelentek a zsinatokon.

(Tiszaföldvár.)

Dr. Gál Lajos.

(Folytatjuk.)

Hírek az egyházmegyékből

BÉREGI EGYHÁZMEGYE.

Gulácson a református Leányegyesület Dékán Elekné lelkészné és Hegedűs Józsefné tanítónő vezetésével az elmúlt télen is folytatta áldásos munkáját. Minden kedden este megtartották rendes összejövetelüket, melyen Dékán Elek lelképásztor igehirdetése után főleg énektanulással foglalkoztak, az ismeretlen zsoltárokat tanulták. Januárban „erdélyi” unnepelet rendeztek, márciusban családias jellegű szeretetvendégséget tartottak, melyek jövedelméből az „Erdélyért” mozgalmat és a debreceni Kollégiumot támogatták.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

Január 7—10-ig húsz segédlelkész gyűlt össze Szegeden az egyházmegye segédlelkészeinek esendes napjaira. A esendes napokon Bakó László, Ecsedy Aladár és Seres Zoltán

⁶⁸ Szegedi Kis István, i. m. 326. l.

⁶⁹ Lásd „articuli minores” XI. c. és a hercegszöllősi III. cikket.

⁷⁰ Kiss Áron, i. m. 242. l.

⁷¹ Hercegszöllősi VI., Reczés-féle VIII. cikk.

⁷² Fr. Teutsch: i. m. 328. l.

szolgáltak. Elhatározták, hogy ezentúl minden évben legalább két esendes napot tartanak az egyházmegye segédlelkészei számára. Legalább három napon át csak az igével foglalkozva, esendőségben merítenek erőt a pásztori munka kísértéseivel szemben. Kérték az egyházmegye elnökségét, hogy hasonló többnapig tartó esendőséget az egyházmegye lelkészei számára is tartsanak legalább egyszer minden évben, de ne az egyházmegyei gyűlés alkalmával.

Január 18-tól február 2-ig Hódmezővásárhelyen népfőiskolai tanfolyamot rendezett az egyházmegye. Húsz ifjú, gazda és iparos fiatal ember vett részt a két hétig tartó népfőiskolán. A gimnázium internátusában voltak elszállásolva. Reggel 7-től este 10-ig állandóan munkában voltak. 140 munkaórán át foglalkoztak a magyarság szellemi, kulturális és gazdasági kérdéseivel. Meglátogattak több gyárat, közintézményt. Naponta reggel és este áhítattal kezdődött és zárult a foglalkozás. Az egyházmegye részéről a népfőiskolán állandóan jelen volt Seres Zoltán egyházmegyei missziói lelkész.

Március 23—25-e között egyházmegyei körzeti leánykonferencia volt Hódmezővásárhelyen, mintegy 200 leányrészvétővel. A környező gyülekezetek leánykörrei hatvan vidéki résztvétőt küldöttek a konferenciára. Ferenczy Károlyné, Tóth Margit, Ecsedy Aladár és Seres Zoltán voltak az előadók.

Március 24—27-ig a hódmezővásárhelyi gyülekezet evangelizációt tartott. Az evangelizáció Ecsedy Aladár szolgált. A leánykonferenciával és az evangelizációval kapcsolatban megmozdult az egész gyülekezet. Külön evangelizációs összejövetel volt a lelkészek és külön a lelkésznék részére is.

Seres Zoltán egyházmegyei missziói lelkész január hónapban a következő helyeket látogatta meg: Újszeged, Somogyi-telep, Szeged, Makó-bélváros, Hódmezővásárhely. Február hónapban: Hódmezővásárhely népfőiskola, Orosháza: vasárnapi iskolai tanfolyam, Csorvás, Békés. Március hónapban: Makó-bélváros, Szegedi KIE, Hódmezővásárhely: polgári, tanonciskola, leánykonferencia, evangelizáció, Vásárhelykutas.

Seres Zoltán egyházmegyei missziói lelkész egyhetes evangelizációt tartott Makó-újvárosban február végén, ahol a gyülekezet, különösen az ifjúsági szervezetek körül tapasztalt nagy nehézségeket igyekezett ugyanebben az időben kiküszöbölni s ezért külön egyhetes ifjúsági evangelizációt is tartott. Ugyanezok esendes napokat tartott március elején a Makó-bélvárosi ifjúság részére, fiúknak és lányoknak külön (nem iskolásifjúságnak).

Közl.: *Seres Zoltán* egyházmegyei lelkész.

A **szegedi egyház** új templomának építési ügye örvedetesen halad a megvalósulás felé. A gyülekezet Híradójából olvassuk a következő örvedetes híradást: „A presbitéri gyűlés tárgysorozatának jelentős kérdése volt a templomépítésre vonatkozó építésmérnöki megbízás tárgyában való döntés. A 10-es bizottság egyhangú véleményének a meghallgatása után a presbitérium is úgy döntött, hogy a mérnöki megbízást templomunk megépítésére Borsos József debreceni építésmérnöknek adjuk ki, akinek a terveit már előzőleg kivitelezésre elfogadta a presbitérium.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A **debreceni homokkerti egyházzszenben** egyhetes evangelizációt tartanak Svígor Jenő radostváni és Dobos Károly budapesti lelképásztorok. Közben a debreceni tanítótestület részére tartanak ugyanők konferenciát. Mindkét vonatkozásban igen szép érdeklődés mutatkozik. (Amikor e sorokat írjuk, a missziós hét még folyamatban van.)

A **debreceni presbitérium** a múlt héten, zárt presbitéri gyűlésen tárgyalta az egyre élesebb reverzalisságszomorú ügyét. A zárt gyűlésen sok kemény felszólalás hangzott el.

FELSŐSZABOLCSI EGYHÁZMEGYE.

A **felsőszabolcsi egyházmegyében** ez évben a leánykör részére volt körzeti konferencia március hó folyamán 12—13 napokon. Így *Szabolcsveresmarton*, hol megjelent a tiszakanyári, dógei, kékesi leányegyesület; *Kisvárdán*, hol megjelent az ajaki, anarcsi, dombrádi, kisvárdai, papi, jéki leányegyesület; *Nyírlövön*, ahol megjelent a gyürei, kisvársányi, kopocsapáti, lövöpetri, nagyvársányi, nyírlövön

révanyosi, újkenézi leányegyesület; *Tiszamogyorós*, hol megjelent a benki, eperjeskei, mündöki, mezőladányi, tiszamogyorósi, tiszazentmártoni leányegyesület; *Tuzsér*, hol megjelent a fényeslitéi, kemorói, tiszazöldéi, tuzséri, záhlonyi, zsúrki leányegyesület; *Lászlódon*, ahol megjelent a petneházi, lassí, laskodi leányegyesület; *Gyulaházán*, ahol megjelent a gemzei, gyulaházi, nyírmadaí, nyírkarászi, pátróhai, rétközberenesi, szabolesbákai leányegyesület és *Demeéserben*, ahol megjelent a berkeszi, besztercei, demeéseri, gégenyi, kéki és székelyi leányegyesület 8-10 tagú képviselőkkel. A konferenciái előadások eszmemenetét a bevezető ábítal ígéje (Róm. 8:19 a világ sóvárogyva várja az Isten fiának megjelenését) adta meg. Kiss B. Júlia konvenciós leánytitkárunk mindvégig felbúcszó előadása (Kire és mire várók, Ki és mi vár rám?) volt az Ige mellett emlékeztető élménye a leányoknak. Ebbe a lelki képbe illeszkedett be az a munka, melyet Papp K. Jenő egyházmegyei ifjúsági lelkész végzett, amikor számonkérte az évi munkát és levezette a 30-60. zsoltárokból az énekversenyt, a bibliai szövegkikeresési versenyt a teljes Szentírásból és Máté evangéliumából, és kikérdezte a Heidebergi Kátét 1-3. kérdését, illetve az azokra adott feleleteket. Isten Lelkének áldott ihletése volt az, hogy a leányok, bár arra semmiféle utasítás nem volt: a Máté evangéliumából a vastagabb betűkkel szedett ígékert önként, könyv nélkül megtanulták mindenütt. Az egyházmegyei bizottságának kezdeményezése az Evangéliumot és a Heidebergi Kátét illetőleg minden várakozást felhívult. Az áldott kezdet nagy reményre jogosít. A konferenciákon összesen mintegy 700 leány vett részt.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

Pótor Sámuel és Széchenyi Endre mezőtúri vallásoktató-lelkészeket április 17-én iktatta be állásukba ünnepélyes keretek között Gaál István esperes.

KÖZÉPSZABOLCSI EGYHÁZMEGYE.

A nyíregyházi gyülekezet 1900 négyzögöles telket vásárolt a református evangélikai baráti társasága által felajánlott Magdaleneum számára.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

A szatmári Loránty Zsuzsanna Leányszövetség április 17-től 20-ig konferenciát rendezett. Közreműködtek: Kiss B. Júlia leánytitkár, Nagy Jolán mátészalkai tanárné, Kürthy Károly, Sipos Károly egyházmegyei bizottsági előadók, Orth Győző bizottsági lelkész, Gulya Géza apai, Torok József komorói, Dr. Kincses Endre mátészalkai, Szabó Tibor fehérgyarmati lelkészek.

HALOTTAINK

Keppányi Gyuláné, született ópodi Szabó Irma, békesabai lelkésztestvérünk hitvese, 53 éves korában március 29-én elhunyt. A. B. F. B. A.

Id. Gaesályi László ny. igazgató-tanító 71 éves korában, sek. szenvedés után elhunyt, Debrecenben, április 10-én. Szélesen kiterjedő családi köre kísérte utolsó útjára. „Áldott az Úr, hogy meghaligatta eszedéseim szavát”; ez az Ige tündöklő gyászjelentése emlékéiről. A. B. F. B. A.

K Ü L Ö N F É L É K

Délvidék visszatérése

megdobogtatta szívünket. Odaborultunk Isten trónja számolyához s elsírtuk örömkönnyeinket ajelett, hogy az ezeréves történelmi határokból újra visszakaptunk egy részt.

Magyarországunk örömeiben ott van ez a fennkölt örzés is: ime visszatérnek a mi odaszakított magyar református gyülekezeink is. E percben még keveset tudunk róluk ahhoz, hogy számbavessük őket. De máris bizonyosságot leszünk felölük: hívők és igazak maradtak a próbatétel idején s első helyen állottak ért a magyarság ügyéért...

Megremeg a lelkünk, minden legkisebb gyülekezetért és minden egyes hazatérő lélekért. Óh jaj, hogy ezúttal magyar vérnek is kellett hullani a magyar szabadságért... Könnycs és vér legyen az áldozat az égi oltár számolyára; hálaimádság a visszatértekért és könyörgő imádság azokért, akiket még visszavárunk.

Dr. Molnár Béla balmazújvárosi lelképásztor, atószaboles-hajdúvidéki egyházmegyei főjegyzőnek Kormányzó úr a vallási és társadalmi életben három évtizeden át kifejtett érdemes munkásságának elismeréseként a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Az Egyetemes Konvent ülései május 6-án kezdődnek Budapesten. A Zsinatot előreláthatólag május 19-re hívja össze az elnökség.

A leányfalusi papnékonferencia programja. A Filadelfia Diakonisszaintézet leányfalusi üdülőjében május 6. 7. 8-án tartandó papnékonferencián a következő előadások lesznek: „Tudom a te dolgaiddat”, „Térj meg, mert eljövök hamar”, „Kend meg a te szemeidet, hogy láss”, „Semmit se félj azoktól, amiket szenvedned kell”, „Bízhatok, én meggyőztem a világot”. A felkért előadók: Bereczky Albert, Darányi Lajos, ikafalvi Farkas Béla. A konferencia részvételi díja teljes ellátással 12 P. Jelentkezési határidő: május 3. (Filadelfia Diakonisszaintézet Alapítvány, Budapest, XIV., Hermán-út 53.) Közös indulás május 5-én délután 2 órakor a Ferenc József-rakparti hajóállomásról.

„Minden elmélet szürke, csak az élet aranyfája zöld.” Hegedűs Kálmán nagykeréki lelkésztestvérünk igen érdekes gondolatot vetett fel: a konferenciákra szánt előadások előre küldessenek meg a résztvevőknek; a konferencián már csak a hozzászólások hangozzanak el s végül adassék bőszeges alkalom a személyes érintkezésre; gondolatok testvéries kieserelésére s az egymás hite által való épülésre... A felvetett gondolatra az a megjegyzésünk, hogy egy bátor rendezőségnek valahol ki kellene ezt próbálni s akkor üssük rá a pecsétet: valeat quantum valere potest.

Gróf Tisza István születésnapját, április hó 22-ét minden évben kegyelettel megünnepeli a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem. Ünnepi közgyűlés volt ez évben is az egyetem aulájában, melyen Dr. Mitrovics Gyula rektor mondott, igen komoly problémákat érintő megnyitó beszédet. Utána D. Dr. Kállay Kálmán, a hittudománykar ezidei dékánja tartott értekezést: „Tisza István bibliaisága” címen. Nem filozófáló tanulmányt végzett, hanem újra meg újra magát Tisza Istvánt szólaltatta meg, hátrahagyott irataiból s leveleiből s így mutatta ki azt a fennkölt bibliai, prófétai lelkiületet, amely a nagy államférfit jellemezte s amely őt a próféták tragédiája útjára vezette. Előadónk nagyértékű és lelkiismeretes tanulmányt végzett s egészen új fényt derített a debreceni egyetem nagy nevédoja jellemére és emlékére.

Az ország egyetlen református politikai napilapja a

„TISZÁNTÚL”

Főszerkesztő: URAY SÁNDOR. — Felelős szerkesztő: KOVÁCS JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóiroda: Debrecen, Ferenc József-út 49.

Előfizetési ár egy hóra 2 P 40 fillér, negyedévre 7 P 20 fillér.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1567—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a közszolgálati alkalmazottak gyermekeinek tanulmányi segélye tárgyában.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak 61.500—1941. V. 3. ü. o. sz. a. a közalkalmazotti tanulmányi segélyek tárgyában a magyarországi református egyház Egyetemes Konventje Elnökségéhez intézett leirata szerint a tanulmányi segély iránti kérelmek több intézettől még mindig hiányosan felszerelve érkeztek, ami az odaitelést nagy mértékben megnehezítette, egyeseknél pedig megakadályozta. Ezért utasítom a főhatóságom alá tartozó összes középiskolák, liceumok, leányliceumok, tanító- és tanítónőképzőintézetek igazgatóit, hogy jövőben a kérelmeket az 1927. évi XIV. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 91.000—1928. sz. VKM rendeletben (megjelent a *Hivatalos Közlöny* 1928. évi 25. számában) foglaltaknak megfelelően felszerelve terjesszék fel.

Több intézet még mindig nem a szülő, hanem a növénydek vagyoni helyzetét igazoló hatósági bizonyítványt csatolt, továbbá nem az utolsó évvégi bizonyítvány másolatát.

Egyes intézeteknél hiányzott a tanári testületek e tárgyban tartott értekezletének jegyzőkönyve.

A hadigondozottságot „Egyéni lap”-pal kell igazolni. „Horthy Miklós”-osztályban részesített növendékek tanulmányi segély nem adományozható. Ilyet ne is terjesszenek fel az intézetek.

A hivatkozott rendelet 11. §-a szerint, a tanári testület hivatalból szemeli ki azokat a tanulókat, akiket az osztályra legérdekesebbeknek tart és azokat a rendelethez 1. szám alatt mellékelt Űrlapnak két példányban való kitöltésére szólítja fel. Az egyik példány az iskola igazgatójánál marad, a másikat a felterjesztéshez kell csatolni.

Jövőben minden intézet a tanulmányi segélyért folyó kimutatást szétnyitott ívpapíron kell elkészíteni, felső részében a következő fejróval:

1. Sorszám.
2. Az intézet neve.
3. Tanulóinak összlétszáma.
4. Hány arra érdemes tanulójának van jelenleg közalkalmazotti osztályja.
5. A tanuló neve.
6. Vallása.
7. Melyik osztály rendes tanulója.
8. Előbbi tanulmányi előmenetele és viselete.
9. Legutolsó évvégi bizonyítványa: hány jeles, jó stb., érdemjegye a viseletből?
10. Kötünik-e valamelyik tárgyban? Ha igen, melyikben?
11. Helybeli vagy vidéki?
12. Félárva, árva vagy hadiárva?
13. Milyen pályára készül?
14. A szülő neve.
15. Állása és lakása.
16. Ellátatlan gyermekeinek száma.
17. Vagyoni helyzete.
18. Nemzethűsége. (Hadviselt-e, kitüntetései?)
19. Hadirokkant-e? (Ha igen, hány %-os?)
20. A tanári testület hányadik helyen ajánlja?
21. A tanári testület a 91.000—1928. sz. rendelet 7. §-ának melyik pontja alapján ajánlja?
22. A tankerületi kir. főigazgató hányadik helyen ajánlja?
23. A tankerületi kir. főigazgató a 91.000—1928. sz. rendelet 7. §-ának melyik pontja alapján ajánlja?
24. Jegyzet.

A tanári testületi értekezleti jegyzőkönyv nevezze meg azt a növendéket, aki az előző iskolai évben részesült tanulmányi segélyben.

Felhívom az igazgató urakat, hogy ehhez a rendelethez pontosan alkalmazkodni sziveskedjenek, mert a hiányosan vagy pedig nem megfelelő kimutatással felterjesz-

tett kérelmeket a jövőben az intézeteknek vissza fogom küldeni.

Debrecen, 1941 április 9.

Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1776—1941. szám.

KÖRLEVÉL

az új személyes bejelentési kötelezettség tárgyában.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1941. évi március hó 3-án 54.083—1941. V. sz. alatt kelt rendeletével az új személyes bejelentési kötelezettség tárgyában intézkedett (megjelent a *Hivatalos Közlöny* 1941. évi április hó 1-i 7. számában).

Utasítom az egyházi főhatóságom alá tartozó érdekelte iskolákat, hogy a VKMiszter úr rendeletében foglaltakhoz alkalmazkodni sziveskedjenek.

Debrecen, 1941 április 24.

Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1782—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a tanulóthonok rendtartása ügyében.

Felhívom az érdekelte iskolák tanári testületének figyelmét a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak a *Hivatalos Közlöny* 1941. évi április hó 1-i 7. számában 54.123—1941. V. sz. a. a tanulóthonok rendtartásának kiadása és életbeléptetése tárgyában megjelent rendeletére.

Debrecen, 1941 április 24.

Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1800—1941. szám. Tárgy: Lelkészképesítő és vallás-tanári vizsgálatok 1941. év őszén.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes urakhoz.

Az érdekeltekkel leendő közlés végett tudatom, hogy az I. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat idejéről az 1941. évi szeptember hó 17. napján d. e. 9 órát; a II. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat idejéről pedig 1941. évi szeptember hó 21. napján d. e. 9 órát tűztem ki.

Mindkét vizsgálat a debreceni Kollégium épületében tartatik.

Az I. lelkészképesítő zárthelyi írásbeli vizsgálat szept. 15-én délután 3 órától; a II. lelkészképesítő zárthelyi írásbeli vizsgálat pedig szeptember hó 22-én délelőtt 9 órától tartatik.

Az I. lelkészképesítő-vizsgálatra jelentkezni kell szept. 15-én d. e. 10 órakor a lelkészképzőintézet igazgató irodájában (Kollégium); a II. vizsgálatra jelentkezni kell szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor az egyházkerületi főjegyzőnél a Kollégium kistanácstermében.

Mind az I., mind a II. lelkészképesítő-vizsgálatra jelentkezők a vizsgálatot megelőzőleg 1 (egy) hónappal tartoznak okmányaikat (teológiai végbizonyítvány, illetve I. lelkészképesítő-vizsgálati bizonyítvány, az összes szolgálati bizonyítványok a teológiai tanfolyam bevégezése, illetőleg az I. lelkészképesítő-vizsgálat letétele óta) a lelkészképzőintézet igazgatóhoz, illetve az egyházkerületi főjegyzőhöz beküldeni, hogy az esetleges hiányok pótlására idő álljon rendelkezésre.

Egyben közlöm, hogy a II. lelkészképesítő-vizsgálati bizottság csak olyan szolgálati bizonyítványt fogad el, amelyben nemesak a segédlelkési szolgálatra történt bejegyzés, hanem legalább kétévi időtartamra a lelkési szolgálatok igazolása is benne foglaltatik.

Azok a javítóvizsgások, akiknek elégtelen osztályzatuk miatt exmissziójuk felfüggesztett, vizsgára jelentkezésük alkalmazásával hivatalos bizonyítvány formájában tartoznak igazolni a következőket: a) valahova be vannak jegyezve segédlelkészek; b) lelkési vizsgálatot kisegítőképpen végeztek; c) lelkészhez illő viselkedést tanúsítottak; d) fegyelmi alatt nem állanak.

Közlöm továbbá, hogy a II. lelkészképesítő-vizsgálaton a „gyakorlati bibliamagyarazatból” az I—II. Korinthusi levél magyarázandó a Szabályzatban előírt szövegként. Pót- vagy javítóvizsgások azonban azt a bibliai könyvet magyarázhatják, amelyből eső alkalommal tett lelkészképesítő-vizsgájukon feleltek.

A házi írásbeli dolgozatok tárgyában 2613—1940. sz. körlevélben intézkedtem (megjelent a Debreceni Protestáns Lap 1940. évf. 12. számában).

Az egyházkerületi közgyűlés 1941. évi március hó 25-én tartott gyűlésében a következő határozatot hozta: „A II. lelkészképzési vizsgálati bizottság igazolt kérelemre csak a szeptemberi vizsgára elkészített házi írásbeli dolgozatokat érvényesíti a következő februári vizsgálatra. — A februári vizsgálatra elkészített házi írásbeli dolgozatokat még indokolt kérésre sem érvényesíti a következő szeptemberi vizsgálatra, hanem a februári vizsgálatra még nem jelent vizsgázókat összes házi írásbeli dolgozataik újból való megírására kötelezi.” (11—1941. kgy. sz.)

Vallásstanári vizsgálat:

Jelentkezés: 1941 szeptember 29-én d. e. 9 órakor a Kollégium kistanácsstermében. Utána írásbeli zártermi dolgozat írása.

Szövebeli vizsgálatok kezdődnek 1941 október 1-én és folytatódnak, a jelentkezők számához képest, a következő napokon oly módon, hogy délelőttönként a próbatanítások, délután pedig a szóbeli vizsgálatok fognak megtartani. A próbatanítások helye a debreceni fiú-, ill. leánygimnázium, a szóbeli vizsgálatoké pedig a Kollégium kistanácssterme. A vizsgálatra vonatkozó tájékoztató iránt a vizsgálat előadója (D. Dr. Kállay Kálmán egyetemi professzor, Debrecen, Kollégium) kell fordulni.

Debrecen, 1941 április 24.

Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1806. 1941. szám. Tárgy: Gimnáziumi internátusi pályázati hirdetések.

KÖRLEVÉL

valamennyi tanintézet igazgatóságához.

Tudomásulvétel céljából közlöm valamennyi tanintézet igazgatóságával, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 67.858—1941. sz. a. kelt leírata szerint az állami gimnáziumi és leánygimnáziumi internátusokba a jövő 1941—42. tanévre való felvételek tárgyában a Budapesti Közlönyben, a VKM kiadásában megjelenő Hivatalos Közlönyben, a Néptanítók Lapjában, az Orsz. Középkiskolai Tanáregyesületi Közlönyben tette közzé a pályázati hirdetményt. Kérem, hogy erre az érdekeltek figyelmét felhívni szíveskedjenek.

Debrecen, 1941 április 26.

Dr. Révész Imre, püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1820. 1941. szám. Tárgy: Iskolás gyermekek baleseti védelme.

KÖRLEVÉL

valamennyi iskola igazgatóságához.

Felhívom az egyházi főhatóságom alá tartozó valamennyi tanintézet igazgatóságának figyelmét az Országos Magyar Gyermekvédő Egyesületnek az iskoláskorú gyermekek baleseti védelme ügyében megindított munkájára. Az egyesület közvetlenül fogja ez ügyben az iskolákat megkeresni.

Debrecen, 1941 április 26.

Dr. Révész Imre, püspök.

Pályázati hirdetések

Minden pályázati hirdetményt a Debreceni Protestáns Lapban, mint egyházkerületünk hivatalos lapjában közzé kell tenni és az elsőként közlendő pályázatokat az előző hó 25-ig, a 15-én közlendő hirdetményeket pedig a 10. napjáig kell a Kiadó hivatal címére (Debrecen, Kálvintér 17. Püspöki Hivatal) beküldeni.

Anarcsi református egyház pályázatot hirdet az újonnan szervezett III. sz. tanítói állásra 15 napi határidővel. Fizetés, köteleesség törvényszerű. Állás azonnal elfoglalandó. Állás a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyása után válik jogerőssé. Kérvények Református Lelkeszi Hivatal, Anarcs, Szabolcs megye címre küldendők. Az atyai református egyház presbitériuma pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Pályázhatnak nők is. Fizetés

és köteleességek törvény szerint. Állás azonnal elfoglalandó. Pályázatok Református Lelkeszi Hivatal, Atya, u. p. Nagypeleske, Szatmár megye címre küldendők.

A kis- és nagygúti református egyház iskolájához tanév végéig ideiglenes helyettes keres. Pályázati határidő 8 nap. Fizetés törvényszerű. Állás azonnal elfoglalandó.

A mezőszási református egyház presbitériuma pályázatot hirdet a IV. számú tanítói állásra. Csak nők pályázhatnak. Fizetés és köteleesség törvény szerint. Az állás a miniszteri jóváhagyás után foglalható el. Pályázati határidő 21 nap. Kellően felszerelt pályázatok „Református Lelkeszi Hivatal, Mezőszas” címre küldendők.

Sárrétudvari református egyház keres május 1-től év végéig helyettes tanítót, vagy tanítónőt. Fizetése: Törvény szerint. Pályázatok megfelelő okmányokkal Lelkeszi Hivatal címére küldendők.

A túristvándi református egyház 21 napi határidővel pályázatot hirdet lemondással megüresedett II. tanítói állásra. Javadalom: 90% államsegély, 10% helyi hozzájárulás, lakás. Köteleesség: I., II. osztály, I., II., III. továbbképző fiúosztály tanítása, belmissziói segédkezés. Október 1-ig kántortanítót helyettesíti. Válaszbélyeges pályázatok „Református Lelkipásztori Hivatalhoz” Túristvándi, Szatmár megye küldendők. Iskolaszék.

A tunyogi református egyház presbitériuma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett férfitanítói állásra. Javadalom: Természetbeni lakás kerttel. Kézpénz: 30% az egyház pénztárából, a többi állami fizetési kiegészítés. Köteleesség: a rábizott (jelenleg III—IV.) vegyesosztály tanítása. Kántor vagy lekipásztor akadályoztatása esetén azoknak helyettesítése, gyülekezeti missziói munkában való segédkezés. Előd számára 42 P villanyberuházás megváltása kötelező. Pályázati határidő 21 nap. Kellően felszerelt s válszbélyeggel ellátott okmányok Református Lelkeszi Hivatal, Tunyog címre küldendők.

Felvételi hirdetés.

A debreceni református Kollégium liceumába és tanítóképzőintézetébe való felvételért a kérvényeket az intézet igazgatójához címezve 1941 május hó 15-ig lehet beadni. A kérvényhez mellékelni kell a gimnázium, vagy polgári iskola IV. osztályának félévi (vagy évvégi) bizonyítványát, anyakönyvi kivonatát és az újraoltási bizonyítványt. Díjak: tandíj egész évre 80 P, mellékdíj az I. félévben 28-79 P, a II. félévben 14-20 P.

Akik az intézet internátusát és konviktusát is igénybe akarják venni, ez iránti kérelmüket a felvételi kérvénnyel együtt adják be. A bentlakás díjfokozatai: I. fokozatban: 40 P; a II.: 80 P; III.: 100 P; IV.: 120 P egész évre. A táptételet díjai: I.: 80 P; II.: 160 P; III.: 240 P; IV.: 320 P egész évre. Az első ízben beiratkozó növendékek az első félévre nem kapnak kedvezményt.

MISKOLCZY LAJOS

papi palást készítő

KASSA, Fő-utca 59.

UNGVÁR,

Pázmány Péter-u. 3.

Selyempalástot készít már 140—P-től kezdve, süveget 15— pengőért.

TARTALOM:

Fejlesztés Endre: A falusi lekipásztor gondjai.
Révész Imre: Bullinger új életképe.
Dr. Gál Lajos: Senior és Superintendens a XVI. századi Magyarországon különös tekintettel az egykorú németországi protestáns kánonokra.
Hírek az egyházmegyékből. — Halottaink. — Különlélek. — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetések — Hirdetések.

DEÁK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő és papiszabósága. **Hódmezővásárhely,** IV. Feleki-u. 46. szám.
Az országos hírű Szántó I.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készíték ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, tógát, övet, papi mellényt. Régit felújítok. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Uraknak, nem ORLE-formájú palástjait mérekkelt aron átalakítom ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálok. Pontos időben, portmentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

Leikész urak figyelmébe!!!
RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó templomépítési, tatarozási és tervezési vállalatátájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszínre leutazik.
Kálvinista cég!
Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészárvaik javára adja. Számos elismerő és kitüntető bizonyítványok.
Tiszaiók. Postafiók 11

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen
Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával:
betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-43

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-,
GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szénási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A „TAKARÉKOSSÁG” KERESKEDELMI RT.

kötélékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
PECS, József-u. 30.

Orgonák, harmóniumok javítása, átépítése, új homlokzatsípok, villamos fűtatóberendezések. — Méltányos feltételek, művészi kivittel.

Konfirmációra alkalmas könyvek

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom —30 P
Dr. Révész Imre: Öntudatos hit —30 P
Uray Sándor: Iskolások imakönyve —20 P
Uray Sándor: Édesanyám imakönyve füzve papírkötésben —68 P
félvászonkötésben —70 P
egészvászonnkötésben —76 P

BIBLIÁK ÉS ÚJTESTAMENTUMOK, VALAMINT KONFIRMÁCIÓI EMLÉKLAPOK BESZEREZHETŐK A

„MÉLTUSZ” könyvkereskedésben
Debrecen, Ferenc József-út 26. sz.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

DEBRECENI FIÓKJA

Placc-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

a gáz a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a gáz a legkényelmesebb;
a gáz a leggyorsabban kezelhető;
a gáz melege pontosan szabályozható;
a gáz számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Messzemenő kedvezmények a házi gázvezetékek berendezésénél.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, jürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés:

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

Álföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsöztet és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. — Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával. TELEFONOK:
Bank: 19-70. és 22-32. Terményszaktály: 28-66. szám.

REFORMÁTUS

**PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG**

KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN

**FÉNYES
ILONA**
RIMASZOMBAT

